

Verslag tweede SLIC informatiebijeenkomst Project SLIC

Datum : 26-02-2019

Aanwezig: Gemeente Etten-Leur: Wethouder Kees van Aert, Ellis Marcelis, Peter van der Wegen, Carolien van Peer, Jan Oostvogels, Barbara Hauf
Nobralux: Thom Vermeulen
Bex Communicatie: Rob Eijsermans

Afwezig: -

Verslag: Barbara

Locatie: Het Turfschip Etten-Leur

Vanaf 19:00 uur ontvangst in de foyer.

Om 19:30 uur opent wethouder Van Aert de bijeenkomst en heet iedereen welkom.

Er wordt een presentatie gehouden over het project SLIC. De presentatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemeen (Peter)
- Techniek (Thom)
- Communicatie (Rob)

Voor de volledige presentatie zie www.slic-el.eu → bijeenkomsten → presentaties → SLIC presentatie van 26 februari 2019

Antwoorden op vragen van aanwezige bewoners:

- Richtlijn voor verlichting is ongeveer 3,00 lux
- Het statisch dimmen kun je als leek bijna niet waarnemen. Van 100% naar 50% is bijna niet waar te nemen. Van 100% naar 10% is wel waar te nemen.
- Het aantal mensen dat in een straat rijdt bepaald hoe sterk de lampen staan. Als er minder mensen zijn kan het licht minder omdat je dan niet veel licht nodig hebt om het verkeer waar te nemen. Als er veel verkeer is heb je meer licht nodig om alles te goed te kunnen waarnemen.
- Te veel licht (100%) is ook niet goed. Als je daar in rijdt zie je de eerste meters niets. Dit is gevaarlijk.
- Dynamisch dimmen reageert niet op dieren en takken. Dit is ook niet de bedoeling.
- Als je onder de lantaarn staat, bij af en toe bewegen blijft deze dan branden.
- Later willen we de lichten op bepaalde momenten volledig uit, zodra er beweging wordt gedetecteerd gaat het licht weer aan.

- Er is een technische storing geweest. Het dynamisch dimmen werkte niet goed. Dit is nu weer opgelost.
- De sensorlampen blijven nu 20 seconden branden. Dit willen we aanpassen naar minder lang.
- In de winter met zware bewolking werkt de zonnecel nog voor 6 nachten.
- Avans heeft de straten een categorie gegeven. Zij hebben dit uitgezocht. Meerdere bewoners kunnen dit verband totaal niet leggen, tussen de straten. Door het testen kan het zijn dat er op de zelfde type wegen verschillende verlichting is geplaatst. Het is een proef.
- Kunnen bewoners kiezen wat voor soort verlichting ze willen in hun straat? Nee we kiezen uiteindelijk een bepaald soort verlichting. Er wordt gekeken wat voor het hele buitengebied het beste licht is. Dit is wel het streven.
- Waarom niet op elke paal een zonnecel? Dit is nu nog duurder dan de andere opties. Op sommige plaatsen schijnt te weinig zon om de cellen op te laden.
- Een paal met zonnecellichtmast kost € 1500,- of € 4000,- per stuk. Batterij moet om de paar jaar vervangen worden.
- Alleen gemeente Etten-Leur doet in Nederland mee aan dit project.
- De landelijke richtlijn is geen 100% maar 3 lux. Nederlandse stichting voor verlichtingskunde heeft deze norm bepaald.
- We willen de lampen naar 75% brengen. Dit is nog meer dan 3 lux. Tijdens de proef kunnen we dit uitproberen.
- Als dit project slaagt gaat dan alle verlichting in Nederland/ Europa veranderen?
- Gemeentes zijn vrij om zelf te bepalen om dit te willen toepassen. Het is energie besparend dus zeker interessant voor andere gemeenten.

Opmerkingen vanuit de aanwezige bewoners:

- Moerdijksepostbaan tussen de huizen 6 en 6a donker gat. Graag een lantaarn bij plaatsen.
- In de bocht van de MacDonalds naar het Liesbos in de bocht erg donker. De palen van Rijkswaterstaat gaan om 11 uur al uit.
- Liefst dimmen pas vanaf een bepaalde tijd. Als bewoners thuis zitten en heel de tijd de lampen aan en uit zien gaan is dat vervelend.
- Bewoner van Moerdijksepostbaan herkent deze dynamische gedimde verlichting niet in de straat.
- Lampen op de Zeedijk doen het helemaal niet. Bewoner heeft hier nog geen lamp zien branden.
- Op plaatsen waar het licht op 100% staat mag dit minder? Bewoners vinden het dit te veel. Dit mag zeker omlaag.
- Bewoners zijn tegen volledig licht uit. Het moet wel op 10% blijven branden.
- Bewoner vindt dat het fietspad nu beter verlicht is. De 10% mag wel 20% zijn voor de veiligheid.

Uitkomst 2^e enquête

- Vraag 12, als je fietst in de Attelakenseweg in de nacht. Zou je dat moeten merken. Hij gaat dan van 10% naar 50%.
- Het verschil tussen 100% en 50% bijna niet waarneembaar is. Moet je daar dan niet op anticiperen?
- 100% is niet nodig.
- Bewoner vraagt of we de lampen niet gewoon op de norm van 3 lux kunnen zetten en dan vragen wat bewoners hier van vinden.
- Rode draad uit de enquête, er is ruim voldoende licht, het mag best minder.

Wethouder Van Aert sluit om ca. 21:00 uur de bijeenkomst en dankt alle aanwezigen voor hun komst.

21:15 uur afsluiting met borrel in de foyer.